

Brüssel, 10. detsember 2019
(OR. en)

14983/19

Institutsioonidevahelised
dokumendid:
2018/0216(COD)
2018/0217(COD)
2018/0218(COD)

AGRI 602
AGRILEG 216
AGRIFIN 88
AGRISTR 83
AGRIORG 96
CODEC 1752
CADREFIN 411

MÄRKUS

Saatja: Eesistujariik

Saaja: Nõukogu

Komisjoni dok nr: 9645/18 + COR 1 + ADD 1
9634/18 + COR 1 + ADD 1
9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1

Teema: 2020. aasta järgse ÜPP reformi pakett

a) Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega kehtestatakse eeskirjad, kuidas toetada liikmesriikide koostatavaid Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavaid ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavu (ÜPP strateegiakavad), ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013

b) Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013

c) Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus, määrust (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta, määrust (EL) nr 251/2014 aromatiseeritud veiniproduktide määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta, määrust (EL) nr 228/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks, ning määrust (EL) nr 229/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed Egeuse mere väikesaarte jaoks

– Eesistujariigi eduaruanne

I. SISSEJUHATUS

1. ELi mitmeaastase finantsraamistikuga (2021–2027) seotud ettepanekud ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) reformi kohta hõlmavad järgmist kolme määrust:
 - kesksel kohal olev **ÜPP strateegiakavade määrus**, mis hõlmab otsetoetusi, sekkumisi teatavates sektorites ja maaelu arengut;
 - määrus, milles käsitletakse ÜPP rahastamist, haldamist ja seiret (edaspidi „**horisontaalmäärus**“), millega ajakohastatakse ja asendatakse praegune sama nimeega määrus;
 - põllumajandustoodete ühise turukorralduse määrus, millega muudetakse ja ajakohastatakse määrusi (EL) nr 1308/2013 ühise põllumajanduse turukorralduse kohta, (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta, (EL) nr 251/2014 aromatiseeritud veinisoodete kohta, (EL) nr 228/2013 äärepoolseimate piirkondade kohta ja (EL) nr 229/2013 Egeuse mere väikesaarte kohta (edaspidi: „**muutmismäärus**“).
2. Nõukogus alustati kolme määruse ettepanekuga tööd Bulgaaria eesistumisperioodil pärast nende avaldamist 1. juunil 2018 ning seda tööd on jätkanud kõik järgmised eesistujariigid.
3. Pärast kolme määruse ettepaneku esimest läbilugemist nõukogu vastavates töörühmades ja täiendavat arutelu põllumajanduse erikomitees ning põllumajanduse ja kalanduse nõukogus esitas eesistujariik Austria kolme ettepaneku kohta esimesed sõnastusettepanekud (15058/18 + ADD1, 15046/18, 14195/18), samuti esitas eesistujariik nõukogule töö seisu kajastava eduaruande (15027/18).

4. Et määruse ettepanekud veelgi paremini liikmesriikide seisukohtadega kooskõlla viia, jätkas eesistujariik Rumeenia tööd nõukogus ja selle ettevalmistavates organites ning esitas muudetud sõnastusettepanekud (sealhulgas konsolideeritud versioonid, mis on esitatud dokumentides 10103/19 REV1, 10135/19, 7451/1/19 REV 1 + COR 1); samuti koostas eesistujariik edusamme kajastava eduaruande (10008/19).
5. Tuginedes eelmiste eesistujariikide tehtud tööle, astus eesistujariik Soome veel ühe olulise sammu edasi, kohandades kolme määruse ettepanekut veelgi vastavalt delegatsioonide väljendatud seisukohtadele vastutavates töörühmades, põllumajanduse erikomitees ja nõukogus. Eesistujariik Soome püüdis samuti parandada tekstide loetavust ja nende õiguslikku järjepidevust. Kolme õigusakti muudetud sõnastusettepanekute konsolideeritud versioonid on esitatud dokumentides 14824/19 + ADD 1, 14465/19 ja 14535/19.
6. Tuleks märkida, et kolme määruse ettepaneku mõned elemendid on osa mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavatest horisontaalsetest läbirääkimistest ning seega on vaja saavutada kokkulepe mitmeaastase finantsraamistiku suhtes, et nõukogu saaks kindlaks määrata oma üldise seisukoha 2020. aasta järgse ÜPP reformi suhtes.

II. ÜPP STRATEEGIAKAVADE MÄÄRUSE MENETLEMISE SEIS

7. Eesistujariik Soome korraldas ettepaneku täiendavaks analüüsimiseks seitse horisontaalsete põllumajandusküsimuste töörühma koosolekut, mis hõlmasid kokku kümme tööpäeva ning milles käsitleti peamiselt eesistujariigi sõnastusettepanekuid ning liikmesriikide ja komisjoni panust. Samuti peeti eesistujariigi poliitikadokumentide alusel põhjalikud arutelud ettepaneku konkreetsete elementide üle üheteistkümnel põllumajanduse erikomitee koosolekul ning neljal põllumajanduse ja kalanduse nõukogu istungil. Eesistujariik Soome keskendus oma jõupingutustes eelkõige järgmistele elementidele.

Uus rakendamismudel

8. Tuginedes nõuetele vastavuse süsteemilt tulemuspõhisele süsteemile ülemineku suhtes liikmesriikidelt saadud laialdasele põhimõttelisele toetusele, arendas eesistujariik Soome komisjoni ettepanekut edasi, et võtta täiendavalt arvesse liikmesriikide muresid seoses uue rakendamismudeli kasutusele võtmisega, eelkõige seoses kvantitatiivse teabega, mis tuleb lisada iga-aastastesse tulemusaruannetesse tulemuslikkuse kontrollimiseks ja heakskiitmiseks. Et vähendada halduskoormust, põhjendamisvajadust ja vahendite kaotamise ohtu, jätkas eesistujariik eelkõige eesistujariikide Austria ja Rumeenia alustatud tööd sätete kohandamiseks **muude kui pindala- või loomapõhiste sekkumiste** eripäradega. Arutelu all olnud sõnastusettepanekute eesmärk on vähendada tõenäosust, et tegelikud ühikused kalduvad kavandatud ühikusedest kõrvale, ja seega ka nende juhtumite arvu, kus liikmesriigid peaksid esitama põhjendused, et nende toetusi ei vähendataks või peatataks. Horisontaalsete põllumajandusküsimuste töörühmas ja põllumajanduse erikomitees toimunud arutelud näitasid, et uue süsteemi sujuva rakendamise ja ELi vahendite nõuetekohase kasutamise tagamiseks tuleb sel teemal tööd jätkata. Samuti on vaja veel kaaluda eelkõige ÜPP strateegiakavade ja iga-aastaste tulemusaruannete täpset sisu ning vahe-eesmärkide ja tulemuslikkuse hindamise sagedust.

9. Selleks et hoida ära probleeme eri sekkumisteks ette nähtud vahendite kavandamisel ning käsitleda võimalikke üle- ja alakasutamise juhtumeid, püüdis eesistujariik suurendada **rahalist paindlikkust**. Eesistujariik tegi näiteks ettepaneku lubada liikmesriikidel kehtestada mitte üksnes maksimaalsed, vaid ka minimaalsed ühikussummad. See oleks eriti asjakohane uute kavade puhul, nagu ökokavad (*vt ka punkt 15*) ja noorte põllumajandustootjate kava I samba puhul, kuna see võimaldaks vähendada otsetoetuste vormis sekkumiste ühikussummasid ja kasutada vabanenud vahendeid uute kavade jaoks, kui need osutuvad oodatust edukamaks. Samuti kirjeldas eesistujariik selgelt liikmesriikide võimalusi ja piiranguid vahendite ülekandmiseks sekkumiste vahel, muutmata seejuures oma ÜPP strateegiakava. Lisaks sellele lisas eesistujariik võimaluse, et ühikussumma võib teatavatel tingimustel langeda allapoole miinimumi, eriti juhul, kui kasutuselevõtt on oodatust suurem ja vahendeid ei saa üle kanda muudest otsetoetuste vormis sekkumistest. Kuigi need ettepanekud võeti üldiselt hästi vastu, on vaja teha täiendavat tööd eelkõige seoses võimalusega kasutada vahendeid muudeks kui algselt kavandatud sekkumisteks ja sellisteks sekkumisteks, mille puhul ühikussummade varieeruvus oleks lubatud.
10. **Näitajate** üle peetud põhjalikud arutelud nii horisontaalsete põllumajandusküsimuste töörühmas kui ka ühise põllumajanduspoliitika järelevalve ja hindamisega tegelevas komisjoni eksperdirühmas aitasid paremini mõista liikmesriikide seisukohti, võimaldades eesistujariigil komisjoni ettepanekut täpsustada ja viia see veelgi enam kooskõlla delegatsioonide seisukohtadega. Komisjon teavitas horisontaalsete põllumajandusküsimuste töörühma oma eksperdirühmas tehtud tööst ning eesistujariik võttis ettepaneku I lisa parandamiseks arvesse tehnilist laadi soovitusi. Siiski on vaja teha täiendavat tööd, sealhulgas koordineerida horisontaalsete põllumajandusküsimuste töörühma ja komisjoni eksperdirühma vahelist tööd, et tagada näitajate otstarbekohasus ja vaevatu kohaldamine.
11. Eesistujariigi ja komisjoni ühisalgatusena korraldati 4. detsembril **seminar ühise põllumajanduspoliitika strateegilise planeerimise** teemal, et võimaldada liikmesriikidel ja komisjonil vahetada kogemusi tulevase ühise põllumajanduspoliitika ettevalmistustöö üle. Seminaril keskenduti eelkõige üldisele strateegilisele lähenemisviisile, eelkõige SWOT-analüüsile ja vajaduste hindamisele, seostele sekkumisloogikaga, sekkumiste kavandamisele ja ÜPP strateegiakavade ettevalmistamisele.

Keskkonna ja kliimaga seotud aspektid

12. Ühise põllumajanduspoliitika reformi keskkonna ja kliimaga seotud aspektid olid eesistujariigi Soome selged prioriteedid, kes pühendas sellele teemale lisaks horisontaalsete põllumajandusküsimuste tööühmas ja põllumajanduse erikomitees toimuvale läbivaatamisele veel kaks nõukogu istungit (juulis ja novembris). Eesistujariik märkis, et põhimõtteliselt pooldavad liikmesriigid praeguse perioodiga võrreldes **kõrgemaid keskkonna- ja kliimaeesmärke**, tingimusel et: i) asjakohased rahalised vahendid on tulevase ÜPP jaoks kättesaadavad; ii) halduskoormus hoitakse minimaalsena, eelkõige seoses keskkonnastandarditele vastavuse kontrollimisega; iii) tagatakse piisav paindlikkus keskkonnahoidlikkuse kohandamiseks piirkondlikele ja kohalikele vajadustele. Kui mitmeaastase finantsraamistiku suhtes on kokkulepe saavutatud, tuleb seda küsimust edasi arutada.
13. Kavandatud **tingimuslikkuse** süsteemi üle peeti mitu arutelu, eelkõige järgmistes küsimustes:
- teatavate **maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standardite** sõnastamine III lisas (eelkõige standardid 1, 2, 7, 8 ja 9), mille suhtes eesistujariik leiab, et on saavutatud tasakaalustatud kompromiss. Siiski on vaja teha täiendavat tööd maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise 9. standardi kohaldamisala ja tingimuste osas, mis mõjutavad „toetusõigusliku hektari“ määratlust – vt punkt 17);
 - samas lisas esitatud teatavate loomade identifitseerimise ja registreerimisega seotud **kohustuslike majandamisnõuete** võimalik väljajätmine. Selles küsimuses on liikmesriikidel erinevad seisukohad, peamiselt seoses mõjuga, mida halduskaristused selliste nõuete ebaolulise rikkumise korral põllumajandustootjatele avaldaksid, ning seoses selliste nõuete kontrollimise koormusega riigi ametiasutustele;

- **kestliku põllumajanduse toitainete kalkuleerimise rakendus** (edaspidi „FaST“), mis algselt sisaldus komisjoni ettepanekus maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise 5. standardina, kuid mille eesistujariik Austria viis üle artiklisse 13 („Põllumajandusettevõtete nõuandeteenused“). 29. oktoobril korraldasid Euroopa Komisjon ja eesistujariik Soome ühiselt seminari, et arutada selle vahendi peamisi tehnilisi omadusi. Liikmesriigid pidasid tervitatavaks võimalust kasutada FaSTi asemel muid juba olemasolevaid vahendeid, kuid enamik liikmesriike soovis siiski muuta sätet vähem üksikasjalikuks.

14. Teine oluline küsimus oli, kas **väikepõllumajandustootjatele** tuleks võimaldada tingimuslikkuse või vähemalt sellega seotud kontrollide ja karistustega seoses mingeid erandeid. Kuigi mitme liikmesriigi esitatud ettepanek kontrollidest ja karistustest täielikuks vabastamiseks jagas delegatsioonid kahte leeri, oldi üldiselt nõus, et lihtsustamiseks on vaja ette näha kergem kontrolli- ja proportsionaalsete halduskaristuste süsteem, nagu soovitas seda eesistujariik (horisontaalmääruse artiklid 84 ja 85). Seda võimalust tuleks täiendavalt kaaluda, kuna see võib panna aluse sobivale kompromissile, mis ei kahjusta tulevase poliitika keskkonna- ja kliimaeesmärke.
15. Eesistujariik märkis liikmesriikide suurt huvi **ökokavade** võimaluste vastu. Selle uue vahendi üle peeti mitu arutelu, milles keskenduti eelkõige järgmisele:
 - nende kohustuslikkus või vabatahtlikkus, mille suhtes on delegatsioonidel endiselt lahknevad seisukohad;
 - raskused selliste uute vahendite eelplaneerimisel, kuna liikmesriigid kardavad, et ökokavade ülemäärane (või ebapiisav) kasutamine põllumajandustootjate poolt võib kaasa tuua rahaliste vahendite kaotuse;
 - eesistujariik selgitas varasemaid ettepanekuid anda toetust mitte ainult hektari, vaid ka loomühiku kohta ning võimaldada tehingukulude katmist; delegatsioonid võtsid need ettepanekud hästi vastu.

16. Eesistujariik tegi ettepaneku asendada EAFRD keskkonna- ja kliimaalaste kulude 30 % miinimummäär **ühtse protsendimäära või kindlaksmääratud summaga** kogu ÜPP strateegiakava eelarves (säilitades samal ajal puu- ja köögiviljakavade sekkumiste jaoks sihtotstarbelise kasutamise, vt punkt 19). Selle ettepaneku eesmärk on tagada ambitsioonikam keskkonnavalane eesmärk, suurendades samal ajal liikmesriikide paindlikkust selles, kuidas seda erinevate sekkumistega saavutada. Enamik delegatsioone pidas novembris toimunud põllumajanduse ja kalanduse nõukogu istungil seda lähenemisviisi tervitatavaks, pidades seda arutelude jaoks asjakohaseks aluseks, samas esitasid mõned teised delegatsioonid reservatsiooni või soovisid enne lõpliku seisukoha võtmist rohkem infot saada. Seetõttu usub eesistujariik, et seda ideed võiks täiendavalt uurida ning selle lähenemisviisi rakendatavuse nimel tuleks teha tehnilist tööd. Tegelikult protsendimäär (või kindlaksmääratud summa) saab paika panna siiski alles siis, kui järgmise mitmeaastase finantsraamistiku suhtes on kokkuleppele jõutud. Tuleks kaaluda, kuidas tagada, et ühtse protsendimäära või kindlaksmääratud summa puhul arvesse võetavate sekkumiste loetelu sisaldaks ainult nõuetekohaselt keskkonna- ja kliimaeesmärkide poole püüdlevaid sekkumisi, ning kuidas tagadarahastamise protsendimäärast või kindlaksmääratud summast kinnipidamine.

Muud elemendid

17. Pärast põhjalikke arutelusid mõne mõiste ja tingimuse üle esitas eesistujariik liikmesriikide mureküsimuste käsitlemiseks uued sõnastused ettepanekud. Kõige rohkem arutati järgmisi mõisteid: „tegelik põllumajandustootja“, mille puhul tegi eesistujariik ettepaneku säilitada vabatahtlik kohaldamine ja võimaldada liikmesriikidel määratleda mõiste „tegelik põllumajandustootja“ täielikult ise, võttes aluseks objektiivsed ja mittediskrimineerivad kriteeriumid; „püsirohumaa“, mille puhul säilitati koondmääruksel põhinev lähenemisviis; „toetusõiguslik hektar“, mille puhul tegi eesistujariik ettepaneku laiendada selle kohaldamisala teatavatele keskkonnale kasulikele aladele, näiteks maastikuelementidele või maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise 9. standardiga hõlmatud tootmisega mitteseotud objektidele või ökokavadega hõlmatud aladele, tingimusel et ei takistata põllumajanduslikku tegevust.

18. **Otsetoetuste vormis sekkumisliikide** puhul võimaldaksid eesistujariigi sõnastusettepanekud liikmesriikidel toetust oma vajadustele vastavalt paremini suunata. Täiendavaid soovitusi tehti seoses noorte põllumajandustootjate toetustega, mille puhul eesistujariik tegi ettepaneku lubada liikmesriikidele paindlikkust maksimaalse hektarite arvu kehtestamisel noore põllumajandustootja kohta. **Tootmiskohustusega seotud sissetulekutoetuse** suhtes olid liikmesriikidel erinevad seisukohad ning seega tundus praegune tekst olevat tasakaalus.
19. Peamised muudatused teatavate sektorite sekkumisliikides olid järgmised:
- suletud loetelu sektoritest, mis on hõlmatud „muude sektorite“ sekkumisteganing mis esitatakse määruse lisana;
 - „muude sektorite“ alla kuuluvate koostöövormide ulatus (artikkel 60a) nõudis sisulist arutelu ning eesistujariik esitas alternatiivse lähenemisviisi, et toetada tootjarühmi või ühistuid, keda ei ole veel tootjaorganisatsioonidena tunnustatud. Seda lähenemisviisi toetas enamik liikmesriike ja see väärrib täiendavat kaalumist;
 - üks veel arutluse all olev element on puu- ja köögiviljakavade raames antavate toetuste osakaal, mida kasutatakse sihtotstarbeliselt keskkonna ja kliimaga seotud eesmärkidel.
20. Seoses **maaelu arengu** sekkumisliikidega tegi eesistujariik pärast põllumajanduse erikomitees ja horisontaalsete põllumajandusküsimuste töörühmas peetud arutelusid muudatusettepanekud, mis võeti enamiku delegatsioonide poolt hästi vastu. Need hõlmasid võimalust toetada teatavate „keskkonna-, kliima- ja muude halduskohustuste“ raames muu ühiku kui hektari kasutamist ning väikeste põllumajandusettevõtete arendamist lisaks noorte põllumajandustootjate ja maaettevõtlike starditoetusele. Siiski on vaja täiendavalt arutada muid elemente, eelkõige investeeringuteks antava abi osakaalu, maa ostmiseks tehtavaid erandeid ja niisutamiseks kavandatavaid investeeringuid.

21. Eesistujariik analüüsis ka ettepaneku **halduselemente**, eelkõige neid, mis on seotud ÜPP strateegiakava juhtimisstruktuuriga, et reageerida nende piirkondliku korraldusega riikide muredele, kes sooviksid, et ÜPP strateegiakava ettevalmistamisse ja rakendamisse kaasataks piirkondlikud korraldusasutused. ÜPP strateegiakavade hea juhtimise tagamiseks võib nende elementidega veel vaja minna täiendavat tööd.
22. Eesistujariik ajakohastas **rahastamisvahendeid** käsitlevaid sätteid, et tagada kooskõla ühissätete määruses ja InvestEU määruses tehtud muudatustega. Kui ühissätete määruse sõnastus on kindlamalt paigas, tuleb nende sätete juurde siiski tagasi pöörduda.
23. Tihedas koostöös nõukogu õigustalitusega vaatas eesistujariik läbi **komisjoni volitused**, et selgitada nende täpset eesmärki ja vajaduse korral määratleda uuesti nende kohaldamisala ning täpsustada teisestesse õigusaktidesse lisatavaid põhielemente.

III. HORISONTAALMÄÄRUSE MENETLEMISE SEIS

24. Põllumajanduse rahaliste küsimuste töörühm kohtus seoses **horisontaalmääruse ettepanekuga** Soome eesistumise ajal viis korda ning analüüsis eelkõige järgmisi küsimusi: ühtse auditi põhimõte ja komisjoni tehtavad kontrollid (artiklid 46 ja 47); tehingute kontrollimine (artiklid 74–83); muud kui pindala- ja loomapõhised sekkumised uues rakendamismudelis; iga-aastane raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise pakett ning iga-aastane tulemusaruande kontrollimine ja heakskiitmine uues rakendamismudelis; artiklid, mis on seotud uue rakendamismudeliga (artiklid 8, 38–40, 52) ja vastavuse kontrolliga (artikkel 53). Eesistujariik koostas arutelude põhjal horisontaalmääruse ettepaneku (14465/19) eesistujariigi teksti, mis kajastab kõiki Austria,¹ Rumeenia² ja Soome³ eesistumise ajal tehtud sõnastusettepanekuid. Põllumajanduse erikomitee pidas üldiselt seda teksti ning delegatsioonide peamisi küsimusi ja seisukohti⁴ selgitavat lisatud kaaskirja tervitatavaks.

¹ Vt WK 13742/2018.

² Vt WK 6442/2019 REV 1.

³ Nende sõnastusettepanekute selgitused on esitatud dokumentides 13478/19 ja 14111/1/19 REV 1.

⁴ Vt dokumendist 14465/19 aruannet hetkeseisu kohta.

25. Delegatsioonid on nende komisjoni ettepanekusse tehtud muudatusettepanekutega üldiselt nõus, eeldades, et lõpliku seisukoha teksti suhtes saab võtta alles siis, kui mitmeaastase finantsraamistiku suhtes on kokkuleppele jõutud, kui on läbi vaadatud kavandatud ÜPP ühtses korrapärasel läbivaatamises sisalduvate asjaomaste sätete lõpliku sõnastuse mõju horisontaalmääruse vastavatele sätetele, ning tingimusel, et horisontaalmääruse suhtes saavutatud kokkulepe on osa üldisest kokkuleppest kõigi kolme 2020. aasta järgset ÜPPd käsitleva seadusandliku ettepaneku suhtes.

Horisontaalmääruse konkreetset küsimused

26. Uue rakendamismudeli⁵ kontekstis asjakohaste horisontaalmääruse uute sätete asjus keskenduti Soome eesistumise ajal toimunud aruteludel peamiselt **iga-aastase raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise paketi** sisule ning **iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise** menetlusele. Sellega seoses on muudetud kavandatava horisontaalmääruse artikleid 38 ja 39 **maksete peatamise** kohta ja artiklit 52 iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise kohta, kuni ÜPP ühtse otsemaksete kava asjaomased uue rakendamismudeliga seotud artiklid, nagu iga-aastaseid tulemusaruandeid käsitlev artikkel 121 ja iga kahe aasta tagant toimuvat tulemuslikkuse läbivaatamist käsitlev artikkel 121a, on horisontaalsete põllumajandusküsimuste töörühmas lõplikult vormistatud. Mõned delegatsioonid leiavad samuti, et artikkel 8 **makseasutuste** ja koordineerivate asutuste kohta, artikkel 40 maksete peatamise kohta **juhtimissüsteemide** puuduste tõttu ja artikkel 53 **vastavuse kontrolli** kohta võivad vajada täiendavat kaalumist pärast seda, kui arutelu ÜPP ühtse otsemaksete kava asjaomaste uue rakendamismudeliga seotud artiklite üle on lõpule viidud.

⁵ Vt komisjoni mitteametlikud dokumendid WK 10172/2019 ja WK 10731/2019.

27. **Ühtse auditi põhimõttega** (artikkel 46) seoses soovivad mõned delegatsioonid endiselt, et ühtse auditi põhimõtte oleks määruses selgemalt piiritletud seoses komisjoni kohustusega saada kinnitus **sertifitseerimisasutuste** tööst ja sellega, kuidas see tooks tegelikult kaasa **komisjoni poolt** liikmesriikides **tehtavate kontrollide** piiramise (artikkel 47) võrreldes praeguse olukorraga, mida peetakse üldiselt nii haldusasutustele kui ka toetusesaajatele halduslikult koormavaks⁶. Nagu mõned delegatsioonid soovitasid, võiks ühtse auditi põhimõtte rakendamise tähtsust kajastada hiljem määruse põhjendustes või komisjoni avalduses.
28. Horisontaalmääruse peatükki **tehingute kontrollimise** kohta (artiklid 74–83) on märkimisväärselt muudetud, et kajastada suure hulga delegatsioonide **lihtsustamise** eesmärgi, võttes samal ajal arvesse samaväärse hulga delegatsioonide nõudmist säilitada alusakti sätteid, millega **tagatakse asjakohane kontrollikeskkond**, sealhulgas äridokumentide ja vastastikuse abi osas. Praeguse teksti eesmärk on minimeerida nii palju kui võimalik liikmesriikide kulusid ja halduskoormust ning seda tuleks käsitada kompromissina käesoleva peatüki täieliku väljajätmise ja komisjoni kavandatud sätete säilitamise vahel. Mõned delegatsioonid sooviksid siiski kontrolli veelgi lihtsustada.

⁶ Vt selgitust komisjoni kohustuste kohta seoses eelarve täitmisega ja komisjoni seisukohti ühtse auditi põhimõtte kohta WK 9669/2019 ja WK 5888/2019.

29. **Ühtset haldus- ja kontrollisüsteemi** (artiklid 63–73) ning **tingimuslikkusega seotud kontrollisüsteemi ja karistusi** (artiklid 84–87) käsitlevaid kavandatud sätteid on horisontaalsete põllumajandusküsimuste töörühmas täiendavalt analüüsitud. Võrreldes kavandatava horisontaalmääruse eelmise konsolideeritud tekstiga (dok 10135/2019) on eesistujariik Soome teinud mõned täiendavad muudatused horisontaalmääruse neisse peatükkidesse, millega delegatsioonid võiksid üldiselt nõustuda. Ühtset haldus- ja kontrollisüsteemi käsitlevasse peatükki tehtud muudatuste peamine eesmärk on teksti täiendavalt selgitada, kuid ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi eri elemente (artikkel 64) ja põllumajandustoodete identifitseerimissüsteemi (artikkel 66) peab võib-olla edasi arutama. Sama kehtib kontrollisüsteemi ja tingimuslikkusega seotud karistuste peatükis tehtud muudatuste suhtes (artiklid 84 ja 85). Artiklisse 86, mis käsitleb **karistuse arvutamist** tingimuslikkusega seotud eeskirjade rikkumise korral, tehti muudatused, et võimaldada karistuste astmestamist vastavalt sellele, millised on täitmata jätmise tagajärjed eesmärkide saavutamisele, ja vastavalt korduvusele. Selle muudatuse tõttu jäeti välja tingimuslikkuse varajase hoiatamise süsteem. Tingimuslikkusega seotud kontrollisüsteemi (artikkel 84) ja karistuste (artikkel 85) osas on delegatsioonid endiselt eriarvamusel väikepõllumajandustootjatele kohaldatavate võimalike erandite küsimuses. Need sätted võivad vajada täiendavat kaalumist, samuti karistuse kohaldamine ja arvutamine (artikli 86 lõige 2a) ning ebaoluliste tagajärgede mõiste.

30. Teatavaid makseasutuste ja koordineerivate asutustega seotud aspekte (artikkel 8), komisjoni volitusi (artiklid 45 ja 50) ja tingimuslikkusega seotud kontrollisüsteemi (artikkel 84) tuleb täiendavalt uurida. Artikli 8 puhul käsitleb see lisatud teksti, milles soovitatakse üldiselt loobuda kohustusest piirata **akrediteeritud makseasutuste arvu**, sest see tekst ei ole õiguslikult korrektne. Artiklites 45 ja 50, ning nagu on nõutud ELi toimimise lepingu artiklis 290, tuleb **komisjoni volituste eesmärgid, sisu, ulatus ja kestus** sõnastada täpsemalt kui praegu. Lõpuks, nagu on märgitud artiklis 84, tuleks sobival hetkel kontrollida **mõistete „abi“, „toetus“ ja „maksed“** kasutamise järjepidevust kogu määruses. Lõpetuseks tuleks märkida, et AGRIFINI töörühm ei ole ümber sõnastanud järgmisi **mitmeaastase finantsraamistikuga** seotud küsimusi (nurksulgudes tekst), kuna need kuuluvad mitmeaastase finantsraamistiku ajutise töörühma pädevusse: artikkel 14 **põllumajandusreservi** kohta; artikkel 15 **finantsdistsipliini** kohta (sealhulgas artikli 15 lõikele 1 lisatud 2000 euro suurune künnis); artikkel 29 **eelmaksete korra** kohta; ning artikkel 32 **automaatse kohustustest vabastamise** kohta ÜPP strateegiakava puhul.

IV. MUUTMISMÄÄRUSE MENETLEMISE SEIS

31. Muutmismäärus sisaldab järgmise viie määruse muudatusi:
- määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus;
 - määrus (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta;
 - määrus (EL) nr 251/2014 aromatiseeritud veinipoodete määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta;

- määrus (EL) nr 228/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks ning
 - määrus (EL) nr 229/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed Egeuse mere väikesaarte jaoks.
32. Pärast Austria ja Rumeenia eesistumise ajal toimunud arutelusid nõustus enamik delegatsioone oktoobris toimunud põllumajanduse ja kalanduse nõukogu istungil eesistujariigi Soome hinnanguga, et muutmismääruse tekst on üldjoontes stabiilne. Mõned delegatsioonid soovisid siiski laiendada arutelu küsimustele, mida komisjoni ettepanek ei hõlma (nt riiklik sekkumine).
33. Sellest tulenevalt toimus Soome eesistumise ajal ainult üks töörühma koosolek. Põllumajandustoodete töörühm kohtus 25. oktoobril 2019. Sellel keskenduti veini märgistamisega seotud küsimustele: nii märgistamisnormidele endile (ühise turukorralduse määruse artiklid 119 ja 122) kui ka märgistamisega seotud kontrolli- ja karistusnormidele (artikkel 90a).
34. Võttes arvesse **veinide märgistamist** käsitlevaid arutelusid, muutis eesistujariik määruse 1308/2013 asjakohaseid sätteid järgmiselt:
- taastas artikli 90 lõike 0a sõnastuse, mis on praegu esitatud määruse 1306/2013 artikli 89 lõikes 1, laiendades samal ajal põhjendust 19a selgitamaks, et veini võib turule tagasi lasta, kui parandatakse normidele mittevastavat märgistust, ning
 - täpsustas artiklis 119 esitatud märgistamisnormides, et võimalust teha koostisosade loetelu elektrooniliselt kättesaadavaks ei kohaldata allergeenide suhtes ning et selliste loeteludega tutvuvate tarbijate andmeid ei tohiks koguda ega jälgida ning need ei tohiks olla suunatud turundusmaterjalidele;
 - lisas artiklisse 6 üleminekureegli olemasolevate veinivarude kohta.

35. Eesistujariik on teinud ka kaks muudatust teistes sätetes, et rahuldada delegatsioonide mittevastuolulised taotlused:
- ebaselguse vältimiseks jätta määruse 1308/2013 X lisast välja sinna jäänud viide suhkrupeedi standardkvaliteedile, ning
 - lisada määruse 251/2014 II lisas esitatud loetellu üks aromatiseeritud veinijookide uus müüginimetus – Wino ziołowe (ürdivein).
36. Delegatsioonid võtsid põllumajanduse erikomitees eesistujariigi Soome teksti üldiselt hästi vastu. Enamik delegatsioone oleks valmis heaks kiitma kõik veini märgistamisega seotud muudatusettepanekud.
37. Mõned delegatsioonid kasutasid ka võimalust kinnitada, et nad on jätkuvalt mures küsimuste pärast, mille puhul eesistujariik ei olnud teinud ettepanekuid õigusakti teksti muutmiseks, eelkõige seoses järgmisega: tootjaorganisatsioonide roll, turusätete kohased turvavõrgustikud, nt turuhäiretega seotud meetmed ja koolikavade rahastamispaketid. Nende küsimuste arutamist tuleb jätkata 2020. aastal, kui Euroopa Parlamendi seisukoht on selginenud.
-